

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-431/22

Judecătoria Bălți
Sediul Central
Judecător Mozgovoii I.

DECIZIE ÎN NUMELE LEGII

13 decembrie anul 2023

municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Având în componența sa :

Președintele ședinței de judecată

Rotaru Ala

Judecătorii:

Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

Grefier

Cernașan Mihail

Cu participarea:

Procurorului Dubăsari Valeriu

Avocaților Pleșca Iulian, Gavajuc Stela

Judecând în ordine de apel în ședință publică apelurile declarate de avocatul Pleșca Iulian în interesele părții vătămate ***** și de către avocatul Gavajuc Stela în interesele inculpatului Rotari Dmitri împotriva sentinței Judecătoriei Bălți Sediul Central din 29.04.2022 în cauza penală în privința lui

Rotari Dmitri *****, născut la *****, domiciliat în mun.Bălți, str.***** 100, nesupus militar, studii medii, neangajat în câmpul muncii, divorțat, un copil minor la întreținere, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;

-s-a încetat procesul penal intentat în privința lui Rotari Dmitri ***** în baza art.190 al.(1) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

S-a dispus referitor la corpurile delictelor: copia informației de la BC „Moldindconbank”, privind confirmarea că Rotari Dmitri a deținut un credit în sumă de 200000 lei, și a fost achitat la 13.01.2012, pe o filă, copia adeverinței cu seria TC0038960 potrivit căreia *****nu a fost și nu sunt înmatriculate mijloace de transport cu drept de proprietate, pe 1 filă; copia contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din 13.01.2012, 4 file (f.d.80); copia contractului de credit nr.10002218/10025142 din 28.03.2013, pe 7 file (f.d.99) rămân la dosar pe tot termenul de păstrare a acestuia.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea civilă ***** pe caz în vederea recuperării prejudiciului material cu încasarea din contul lui Rotari Dmitri în folosul lui ***** a sumei de 70020 (șaptezeci mii douăzeci) lei cu titlu de prejudiciu material.

S-a respins acțiunea civilă înaintată de partea civilă ***** pe caz în vederea recuperării prejudiciului moral.

S-a încasat de la Rotari Dmitri în folosul lui ***** suma de 2000 (două mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Procedura de citare legal executată.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: 31.05.2019-29.04.2022.

Termenul de judecare a cauzei în ordine de apel: 23.05.2022-14.02.2024.

Cercetând fondul apelului, Colegiul penal –

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse mai sus instanța de fond a reținut, că inculpatul Rotari Dmitri din 15.06.2006 până în anul 2013 a fost căsătorit cu ***** care este fiica lui ***** și din motiv că acesta avea datorii *****a inițiat divorțul. În 2011 Rotari Dmitri ***** a găsit spre vânzare un automobil și dorind să-l procure, dar nu avea bani, a propus lui ***** să-i împrumute bani pentru procurarea acestui automobil, aceasta fiind de acord, deoarece avea încredere în el, i-a dat bani în sumă de 4500 euro lui Rotari Dmitri.

Astfel la 23.03.2011 la notarul Plăcintă Sergiu a fost întocmită procura nr. 4124 pe numele lui ***** (Rotari) Olga pe automobilul „*****” și Rotari Dmitri a procurat automobil model „*****” nr.***** cu prețul de 4500 euro. Automobilul dat a fost exploatat de către *****.

În luna martie 2012, aflându-se în oștețe la ***** în mun. Bălți, pe str.***** ***** , Rotari Dmitri ***** i-a comunicat că are cumpărător la automobilul de model „*****” nr. ***** și i-a propus acesteia să-l vândă. ***** a fost de acord să vândă automobilul dat cu condiția să restituie banii, atunci Rotari Dmitri a fost de acord cu condiția pusă de aceasta și prin înșelăciune și abuz de încredere, s-a angajat față de ***** ca banii obținuți din vânzarea automobilului să-i restituie în seara zilei când vinde automobilul.

Astfel Rotari Dmitri intrând în posesia automobilului, l-a vândut lui ***** prin înțelegere verbală cu suma de 4500 euro și la momentul vânzării a primit de la ***** bani în sumă de 4500 euro, ulterior urma să perfecteze documentele pe acest automobil, ceea ce nu a făcut. După vânzarea automobilului vizat banii obținuți din vânzarea automobilului nu i-a restituit conform înțelegerii cu ***** , dar i-a însușit. Astfel după vânzarea automobilului menționat, acesta a plecat în Federația Rusă și nu a restituit paguba pricinuită lui ***** în sumă de 4500 euro echivalent a 70020 lei (conform cursului oficial BNM la acea perioadă de 15,56 lei pentru un euro), astfel însușind banii.

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză.

Împotriva sentinței în termen a declarat apel avocatul Pleșca Iulian în interesele părții vătămate ***** , care consideră soluția instanței parțial neîntemeiată în latura admiterii parțiale a acțiunii civile, iar în motivarea apelului a indicat, că:

-consideră că instanța de fond neîntemeiat a admis doar parțial capetele de pretenții ale acțiunii înaintate de către ***** , ultima în cadrul ședinței de judecată a prezentat suficiente argumente, precum și materialele cauzei penale confirmă cuantumul prejudiciilor materiale și morale cauzate părții vătămate;

-studiind motivele admiterii parțiale a capetelor de pretenții invocate de către instanța de fond, la general conchide că aceasta nu a analizat circumstanțele cauzei în ansamblu, suferințele suportate și consecințele pe termen lung ale crimei comise, personalitatea culpabilului, relația sa

cu partea vătămată, comportamentul acestuia, concluziile față de ilegalitățile și faptele amurale comise;

-instanța de fond nu a analizat acțiunile ilegale ale lui Rotari Dmitri, care i-au cauzat lui ***** un prejudiciu moral imens, deoarece i-au fost cauzate dureri psihice și i-au fost create puternice retrăiri sufletești, stări de frică și tensiune psihologică, care o urmăresc până în prezent;

-comportamentul culpabilului și consecințele urmate constituie o întreagă tragedie pentru aceasta, căci pîrîtul era tratat ca un fiu la acea perioadă. Percepția părții vătămate că pentru ea acele evenimente au fost un adevarat coșmar, starea de incertitudine creată de pîrît;

-***** a evidențiat că amprentele ilegalităților pîrîtului i-au rămas până în prezent și nu vor dispărea atît de ușor și repede;

-nu au fost apreciate prin prisma probatorie nici argumentele lui ***** privind repararea integrală a prejudiciului material cauzat de către inculpat/pîrît, fiind invocate în acțiunea civilă, expuse ulterior în ședința de judecată și probate. Or, instanța de judecată a omis argumentările reclamantei privind încasarea sumei de 17 500 Euro cu titlu de prejudiciu material;

-de asemenea, solicită compensarea cheltuielilor de judecată suportate de către ***** în legătură cu examinarea cauzei penale în instanța de apel, compuse din plata serviciilor avocatului. Bonurile le va anexa în ședința de judecată.

Solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Bălți Sediul Central din 29.04.2022, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admise integral capetele de pretenții ale acțiunii civile înaintate de către reclamanta ***** . Compensarea cheltuielilor de judecată suportate de către ***** în legătură cu examinarea cauzei în instanța de apel, compuse din plata serviciilor avocatului.

Sentința instanței de fond a fost contestată în ordine de apel și de către avocatul Gavajuc Stela în interesele inculpatului Rotari Dmitri, care în motivarea apelului indică că:

-referitor la încadrarea juridică a faptei imputate lui Rotari Dmitri a menționat, că la pct.8 al sentinței se stipulează „în rezultatul analizei probelor indicate, din punct de vedere al coroborării lor, instanța apreciază că fapta imputată inculpatului Rotari Dmitri este constatată, iar vinovăția acestuia este dovedită și se încadrează anume în baza dispozițiilor art.190 al.(1) Cod penal în vigoare însă până la modificările operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018;

-la caz sunt incidente dispozițiile art.190 Cod penal în redacția veche - escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, or, fapta inculpatului potrivit actului de învinuire și rechizitoriu datează din luna martie 2012 iar infracțiunea de escrocherie în acest seens nu a fost decriminalizată prin modificările operate în art.190 Cod penal, esența ei păstrându-se, deci, redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv;

-menționînd art.7, art.8, art.118 al.(2) Cod penal RM indică, că în pofida acestor prescripții legale, potrivit actului de învinuire și rechizitoriu, organul de urmărire penală a omis să coroboreze învinuirea formulată inculpatului Rotari Dmitri conform căruia ultimul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 al.(1) Cod penal cu prescripțiile din art.8, 10 și 118 al.(2) Cod penal sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată după modificările operate în art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătura caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în

vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite;

-consideră că aceste concluzii a instanței de judecată sunt absolut ilegale. Instanța a interpretat eronat prevederile art.8 și 10 CP, aplicând norme inoperante în cazul dat (art.118 al.2 CP);

-conform prevederilor art.190 al.1 CP în redacția Legii nr.179 din 26.07.2018 (în continuare CP în redacția nouă): „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani”;

-conform prevederilor art.190 al.1 CP în redacția anterioară Legii nr.179 din 26.07.2018 (în continuare CP în redacția veche): “Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani”;

-infracțiunea prevăzută de art.190 CP este o infracțiune contra patrimoniului, care se săvârșește prin sustragere. La rândul său, prin sustragere înțelegem luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop de cupiditate;

-în speță, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.190 al.1 CP în redacția nouă are următoarea structură: 1) elementul material care se realizează prin două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea secundară, care se poate prezenta sub mai multe forme alternative stipulate expres de legiuitor, și anume: - inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane. Această faptă poate fi realizată, la rândul ei, prin oricare din următoarele modalități, ce au caracter alternativ: prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motiv determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, - comportament dolosiv sau viclean, prin care a fost determinată o persoană să încheie un act juridic nul sau anulabil. 2) urmarea imediată apare sub formă de daune considerabile; 3) legătura de cauzalitate dintre elementul material și urmarea imediată;

-elementul material al laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art.190 CP în redacția veche constă din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere;

-în cazul abuzului de încredere, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care s-a stabilit între el și victimă. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice. În alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul atitudinii de colegialitate, prietenie, afecțiune între făptuitor și victimă, atitudine care, de multe ori, este artificial creată și susținută timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului;

-prin înșelăciune se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă) sau în trecerea sub tăcere a realității, când are loc ascunderea faptelor și a circumstanțelor care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă);

-reieșind din prevederile art.10 al.(1) Cod penal RM indică, că în cauza dedusă judecății, sunt mai favorabile inculpatului prevederile Codului penal în redacția Legii nr.179 din 26 iulie 2018 și în baza aceste legi urma a fi efectuată calificarea faptei imputate apelantului;

-accentuează că, indiferent dacă fapta imputată lui Rotari Dmitri a fost calificată în baza art.190 CP în redacția veche sau nouă, în orice caz nu sunt întrunite elementele obligatorii ale laturii obiective a componentei de infracțiune;

-latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.190 al.1 CP presupune existența vinovăției sub formă de intenție directă. Prin urmare, având în vedere că această componentă de infracțiune este una materială, vom fi în prezenta unei infracțiuni de escrocherie doar atunci când infractorul, de la bun început, și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, a prevăzut că în urma faptei sale se vor cauza daune considerabile intereselor publice și/sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice (art. 190 CP în redacție nouă) sau că respectiv, în urma faptei sale se va cauza un prejudiciu patrimonial efectiv victimei (art.190 CP în redacție veche), precum și a dorit producerea unui asemenea rezultat;

-de asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - de cupiditate (profit), adică reprezentarea în conștiința făptuitorului a stăpânirii sale definitive asupra bunurilor luate, când el va avea posibilitatea de a poseda, a folosi și a dispune de aceste bunuri ca și cum ele ar fi ale lui proprii;

-hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr.23 din 28.06.2004, la pct.15), prevede: primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute anșajamentul asumat;

-în cadrul procesului penal însă nu s-a putut demonstra faptul că Rotari D. a acționat cu scop de cupiditate, și anume de a dobândi prin inducere în eroare, ori prin înșelăciune și prin abuz de încredere de la ***** suma de 4500 Euro;

-indică că declarațiile date de inculpatul Rotari Dmitri, martorul *****, *****, *****, *****, *****, partea vătămată *****, confirmă împrejurarea că Rotari Dmitri a restituit cei 2500 Euro pe care îi datora pentru mașina de model Mercedes ce a fost vândută;

-prima instanță însă a dat preferință afirmațiilor declarative ale lui *****, nesuținute de careva probe pertinente și concludente, că cei 2000 Euro restituiți de Rotari D. în 2013-2016, au fost dați de ea inculpatului în 2011, pentru a-și cumpăra mobilă la bucătărie în apartament și pe care așa și nu a cumpărat-o, precum și că 300 dolari SUA erau datorati de Rotari D. pentru drum la Moskova;

-or, Rotari D. nu îi datorează nici un ban părții vătămate sau fostului socru *****, pentru că le-a restituit cei 2500 Euro pe care îi datora pentru mașina de model Mercedes ce a fost vandută. Iar alte sume de bani el nu a împrumutat de la ei. Conchide că motivul din care ***** a depus o plîngere împotriva lui Rotari Dmitri la procuratură sunt răzbunarea pentru refuzul lui de accepta decăderea benevolă din drepturile sale părintești;

-totodată, instanța nu a apreciat critic declarațiile lui ***** (fosta soacră). ***** (fostul socru) și ***** (fosta soție), care au fost în relație de rudenie cu inculpatul și care evident au

interesul de a-l supune răspunderii penale datorită relațiilor ostile dintre ei, și care la fel nu au fost prezenți la momentul înstrăinării automobilului;

-prima instanță urma să constate că raportul juridic litigios apărut între Rotari D. și *****., este unul de natură civilă, examinarea căruia ținea de competența instanței de judecată în ordine civilă;

-invocând prevederile art.9 al.(1), art.15 al.(1-2), Cod civil, art.166 al.(1) CPC, Legea nr.137 din 03.07.2015 a menționat, că temeiul aplicării răspunderii penale pentru escrocherie apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile. Or, în speța dată sunt prezente două subiecte ale unui raport juridic civil, având drepturi egale;

-sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voința, fraudă din partea făptuitorului. Iar în cazul nostru nu există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil și care ar justifica intervenția legii penale. Mijloacele justiției penale au un caracter accesoriu;

-din cele mai sus arătate rezultă cu certitudine faptul că acțiunile lui Rotari Dmitri nu pot fi calificate în temeiul art.190 CP în redacție nouă sau în redacție veche, deoarece fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii nici sub aspect obiectiv, nici sub aspect subiectiv;

-menționează, că prin înaintarea inculpatului a unei învinuirii care nu este clară, concretă și precisă, fără a fi indicate elementele obligatorii ale laturii obiective a infracțiunii imputate acestuia, a fost încălcat grav dreptul lui la apărare, prevăzut de art.23, 26 din Constituția RM și art.6 al.(3) din Convenția Europeană pentru Apararea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că „orice acuzat are, în special, dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa”;

-acuzarea nu a venit cu probe legale și utile în sensul confirmării realizării de Rotari Dmitri a infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) CP în formele și modalitățile indicate în rechizitoriu;

-astfel, constatarea faptei, în modul în care a făcut-o procurorul, fără a indica circumstanțele relevante și esențiale ale faptei, care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, nu corespunde rigorilor Codului de procedura penală și art.6 paragraf 3 lit.a) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, care prevede dreptul acuzatului de a fi informat în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

-totodată, probatoriul acumulat de către procuror la caz generează un caracter dificitar în corespundere cu circumstanțele constatate;

-la acest compartiment, articolul 6 § 2 al CEDO impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15. pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001);

-în contextul celor enunțate, constată că limitele expuse mai sus au fost depășite în detrimentul făptuitorului, întrucât procurorul avea obligația de a prezenta probe în susținerea învinuirii pe care o aduce lui Rotari Dmitri. Prin urmare, demonstrarea vinovăției a unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente și concludente;

-în virtutea aceluiași principiu al prezumției nevinovăției, făptuitorul nu este obligat să prezinte instanței careva probe care să demonstreze nevinovăția sa. Respectiva sarcină îi revine acuzatorului de stat. În cauza de față operează principiul „in dubio pro reo”, ceea ce înseamnă că

toate dubiile ce nu pot fi înlăturate în condițiile legii urmează a fi apreciate în favoarea persoanei învinuite.

Solicită admiterea apelului, casarea integrală a sentinței Judecătorei Bălți Sediul Central din 29.04.2022, cu adoptarea unei hotărâri noi de achitare a lui Rotari Dmitri în legătură cu lipsa în fapta sa a elementelor constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM.

În ședința instanței de apel avocatul Gavajuc Stela a susținut apelul declarat în interesele inculpatului Rotari Dmitri și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate.

În susținerea poziției sale a indicat, că în primul rând este o eroare practică și teoretică în ce privește calificarea acțiunilor inculpatului. Prima instanța a considerat că vinovăția inculpatului este demonstrată și că se încadrează în baza art.190 al.(1) Cod penal RM, dar fapta datează anul 2012. Instanța a considerat că trebuie aplicate prevederile legale până la modificările din 2018, motivând că modificările sunt legate doar de concretizarea laturii obiective, în acest sens instanța face trimitere la prevederile art.8 și 10, 118 alin.(2) CP. La același punct instanța constată că OUP, procurorul a omis să coroboreze învinuirile aduse inculpatului, or în rechizitoriu este vizat art.190 al.(1) în baza modificărilor intervenite în 2018, expunându-se că încadrarea făcută de către procuror nu a fost făcută corect, după modificările din 2018, ci trebuiau făcute conform prevederilor vechi. Consideră că aceste concluzii ale instanței de judecată sunt absolut ilegale, fiind interpretate greșit prevederile art.8 și 10, 118 al.(2) CP. Face trimitere la art.10 CP, care reglementează aplicarea legii mai favorabile, conform acestei norme legiuitorul indică trei criterii de determinare a legii favorabile: a) dezincriminarea, b) ușurarea pedepsei; c) ameliorarea în alt mod a situației infractorului. Doctrina penală a relevant că, în principal, legile trebuie să se compare după următoarele criterii: a) al condițiilor de incriminare a faptei (al componenței de infracțiune); b) al sancțiunilor; c) al condițiilor de tragere la răspundere penală; d) al altor aspecte asupra cărora au survenit modificări. Criteriile de determinare a legii penale mai favorabile trebuie să conducă la aflarea acelei legi ce va permite o soluție mai blândă pentru infractor în cazul concret, și nu la o apreciere generală a legii penale mai favorabile, care desprinsă de fapta concreta, poate conduce la aplicarea al.2 al art.10 CP. Pentru determinarea legii penale mai favorabile trebuie comparate legile penale succesive în raport cu normele și instituțiile care influențează răspunderea penală în cauza concretă dedusă judecării. Folosirea criteriilor de determinare a legii penale mai favorabile trebuie să conducă la găsirea acelei legi care oferă soluția cea mai favorabilă pentru infractor (chiar și în cazul în care s-ar ajunge la nepedepsire), dar nu pentru că fapta nu este o infracțiune, ci pentru că nu sunt realizate condițiile, în cazul concret, de incriminare ori de tragere la răspundere penală a făptuitorului. În primul rând, legile se care apar succesiv după săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală se compară sub aspectul componenței infracționale, forma de baza sau calificată. Este posibil ca o lege să incrimineze o faptă care este săvârșită doar în anumite condiții, iar altă lege să incrimineze fapta fără existența vreunei condiții. Va fi mai favorabilă legea care prevede unele condiții pentru existența faptei ca infracțiune, deoarece în lipsa acestor condiții nu se mai poate vorbi de o infracțiune. Astfel, în cauza dedusă judecării, sunt mai favorabile inculpatului prevederile Codului penal în redacția Legii nr.179 din 26 iulie 2018. Aceasta deoarece, așa cum a menționat chiar judecătorul în sentința din 29.04.22, prin această Lege a fost concretizată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile, fiind formulate semne calificative ale faptei imputate, care la acel moment (2012) nu erau prevăzute de legea penală. Prin urmare anume în baza aceste legi urma a fi efectuată calificarea faptei imputate apelantului. Totodată, prin prisma jurisprudenței Curții Europene,

încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei atrase la răspundere, respectiv, statul este cel care trebuie să-și asume erorile admise de Parchet (agentul constatator) sau de o instanță de judecată și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză (cauza Ștefan vs. România, hotărârea din 06.04.2010). Accentuează că, indiferent dacă fapta imputată lui Rotari D. a fost calificată în baza art.190 CP în redacția veche sau nouă. În orice caz nu sunt întrunite elementele obligatorii ale laturii obiective a componentei de infracțiune. Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.190 al.1 CP presupune existența vinovăției sub formă de intenție directă. Prin urmare, având în vedere că aceasta componentă de infracțiune este una materială, vom fi în prezența unei infracțiuni de escrocherie doar atunci când infractorul de la bun început și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, a prevăzut că în urma faptei sale se vor cauza daune considerabile intereselor publice și/sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice (art.190 CP în redacție nouă) sau că, respectiv. În urma faptei sale se va cauza un prejudiciu patrimonial efectiv victimei (art.190 CP în redacție veche), precum și a dorit producerea unui asemenea rezultat. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - de cupiditate (profit), adică reprezentarea în conștiința făptuitorului a stăpânirii sale definitive asupra bunurilor luate, când el va avea posibilitatea de a poseda, a folosi și a dispune de aceste bunuri ca și cum ele ar fi ale lui proprii. În cadrul procesului penal însă nu s-a putut demonstra faptul că Rotari Dmitri a acționat cu scop de cupiditate, și anume de a dobândi prin inducere în eroare, ori prin înșelăciune și prin abuz de încredere de la *****. suma de 4500 Euro. Nu s-a expus pe marginea laturii civile, odată ce nu este prezentă latura penală, nu vede rostul să se expună pe elementele civile. La fel a solicitat respingerea apelului declarat de avocat în interesele părții vătămate.

Inculpatul Rotari Dmitri în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de avocat în interesele sale și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate, cu dispunerea achitării sale în baza art.190 al.(1) Cod penal RM. Totodată a solicitat respingerea apelului declarat în interesele părții vătămate ca fiind nefondat.

Avocatul Pleșca Iulian în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat în interesele părții vătămate și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate. Totodată a solicitat respingerea apelului declarat de către avocatul Gavajuc Stela în interesele inculpatului ca fiind nefondat.

Procurorul participant Dubăsari Valeriu în ședința instanței de apel a solicitat admiterea ambelor cereri de apel, a părții vătămate din motivele invocate, a avocatului în interesele inculpatului din alte motive decât cele invocate, casarea parțială a sentinței instanței de fond, cu reținerea comiterii infracțiunii de către inculpat în baza art.190 al.(1) Cod penal RM în redacția din anul 2018, deoarece în timp au mai intervenit modificări, dar cea din 2018 este cea mai blândă atât la sancțiune cât și faptul că a fost exclusă agravanta. Reieșind din art.10 CP, în privința inculpatului Rotari Dmitri nu poate fi aplicată o lege care înrăutățește situația inculpatului.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apelul declarat prin prisma probelor administrate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de avocatul Gavajuc Stela în interesele inculpatului Rotari Dmitri urmează a fi respins ca fiind nefondat, iar apelul declarat de avocatul Pleșca Iulian în interesele părții vătămate ***** urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.(2) CPP RM, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din considerentele enunțate în continuare în prezenta decizie.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Gavajuc Stela în interesele inculpatului Rotari Dmitri.

În conformitate cu art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, instanța de apel judecând cauza, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Judecând cauza penală, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Rotari Dmitri și a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor acesteia în baza art.190 al.(1) Cod penal RM.

Colegiul reține, că deși inculpatul Rotari Dmitri nu a recunoscut vina, vinovăția în comiterea infracțiunii reținute prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM a fost confirmată prin probele administrate, verificate suplimentar și în ședința instanței de apel, care prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

Volumul I

-plângere de la ***** din 12.12.2017, prin care solicită organelor de poliție de a atrage la răspundere penală pe Rotari Dmitri, care în perioada ianuarie-martie 2012 a însușit prin înșelăciune având încrederea sa, bani în sumă de 12500 euroși bunuri materiale și anume automobilul de model „*****” la prețul de 5000 euro, prin ce i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 17500 euro, echivalentul a 271250 lei (f.d.20, vol.I);

-raport de autosesizare a procurorului din 15.11.2017 (f.d.23, vol.I);

-plângere de la ***** din 18.09.2017 asupra încheierii din 18.08.2017 emise de colaboratorul de poliție Bleandură Dorian (f.d.24, vol.I);

-plângere de la ***** din 01.08.2017 adresată Inspectoratului de Poliție Bălți, prin care solicită organelor de poliție să fie atras la răspunderepe fostul său ginere care în perioada ianuarie-martie 2012 prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit de la ea suma de 17500 euro care nu a restituit-o până la moment (f.d.29, vol.I);

-revendicare și cazier contravențional în privința inculpatului Rotari Dmitri (f.d.36-37, vol.I);

-ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui ***** din 06.12.2017 (f.d.44, vol.I);

-cerere de la ***** din 06.12.2017 prin care solicită să fie recunoscută în calitate de parte civilă dat fiind că i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 271250 lei (f.d.47, vol.I);

-ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui ***** din 06.12.2017 (f.d.48, vol.I);

-adeverință eliberată de Agenția Servicii Publice, prin care se confirmă că potrivit Registrului de Stat al Transporturilor (la data de 12.03.2018) după cet.Rotari Olga, nu au fost și nu sunt înmatriculate mijloace de transport cu drept de proprietate (f.d.74, vol.I);

-contract de vânzare-cumpărare a imobilului din 13.01.2012 (f.d.75-78, vol.I);

-proces-verbal de examinare a documentelor din 05.04.2018 (f.d.79, vol.I);

-ordonanță de anexare a documentelor la materialele cauzei din 05.04.2018 (f.d.80, vol.I);

-ordonanță și proces-verbal de ridicare din 26.06.2018 cu anexe (f.d.89-97, vol.I);

-proces-verbal de examinare a documentelor din 27.06.2018 (f.d.98, vol.I);

-ordonanță de anexare a documentelor la materialele cauzei din 27.06.2018 (f.d.99, vol.I);
-răspunsul Inspectoratului de Poliție Bălți din 20.06.2018 (f.d.104, vol.I);
-ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 21.03.2019, cu anexe (f.d.145-153, vol.I)
-ordonanța de respingere a cererii învinuitului și apărătorului din 16.05.2019 (f.d.166, vol.I);

-declarațiile părții vătămate ***** din 10.12.2019, care a declarat că inculpatul este fostul său ginere. Fiica cu ginerile au fost împreună în perioada anilor 2007-2019, în care ultimul a început să joace jocuri de noroc. Având multe datorii au vândut apartamentul, care a fost procurat de părinți înainte de nuntă. După o perioadă de timp Rotari Dmitri a cerut de la dânsa să-i dea cu împrumut 15000 de euro pentru că spunea că este urmărit, se pune în genunchi și ruga să îl ajute. Suma de 7000 de euro o avea personal, iar 5000 de euro i-a împrumutat de la o prietenă și i-a dat inculpatului, iar soțul și fiica ei nu cunoșteau de acest fapt. În 2012-2013 au procurat automobilul model „*****”, care a fost înregistrat pe fiica Olga. Inculpatul avea datorii și au decis să vândă automobilul. Inculpatul a găsit cumpărător, a vândut automobilul, din spusele lui cu 5000 de euro, după care în noiembrie a plecat la Moscova, Federația Rusă. Dânsa i-a împrumutat 300 de dolari pentru drum, care inculpatul i-a restituit apoi. De două ori i-a dat 1000 euro, apoi 1000 euro pentru mobilă, dar i-a întors. Pentru reparația în apartamentul de pe adresa *****, mun.Bălți, care era înregistrat pe Rotari Dmitri și Rotari Olga, le-a oferit bani. Nu are de la inculpat careva recipise, deoarece avea încredere în el, și Rotari Dmitri a promis că îi va întoarce banii. *****nu era angajată în câmpul muncii, se afla în concediu de maternitate la acel moment. Până în prezent Rotari Dmitri nu i-a restituit banii. Este vorba despre suma de 17500 euro compusă din 12500 euro care i-a dat cu împrumut inculpatului și 5000 euro costul automobilului (f.d.202-205, vol.I);

-declarațiile părții vătămate ***** din 24.07.20, ultima suplimentar declarând, că susține declarațiile date la 10.12.2019, la fel a indicat că Rotari Sergiu i-a restituit la Moscova suma de 2000 euro pe mobilă. Până la moment Rotari Dmitri nu i-a restituit banii în sumă 17500 euro dintre care 12500 i-a împrumutat și 5000 euro costul automobilului. În primăvara anului prin bancă i-a transmis 60000 ruble prin transfer bancar. Pe perioada anilor 2014-2016 Rotari Dmitri i-a întors 300 dolari și 2000 euro. Dmitri i-a spus că îi restituie toți banii, dar în 2017 a înțeles că o minte și a depus plângere la poliție (f.d.222-223, vol.I);

-declarațiile martorului ***** din 12.10.2020, el declarând că Rotari Dmitri e fostul său ginere. Soția i-a împrumutat lui Rotari Sergiu 12000 euro, deoarece el avea datorii. Nu a fost împotrivă. Nu cunoaște pentru ce anume avea nevoie de acești bani. Dorea să-și vândă automobilul și să procure altul, dar Rotari a spus că are un cunoscut care vinde automobil cu 4500 euro. I-a dat acești bani fiind procurat „*****” și înregistrat pe fiica Olga. După a vândut automobilul la cumpărătorul găsit de Rotari. După aceasta a dispărut și automobilul și Rotari cu banii. Toate acestea au avut loc în 2012 când soția sa ***** i-a împrumutat lui Rotari Dmitri 12000 euro, iar automobilul a fost vândut aproximativ după jumătate de an. ***** nu a asistat la discuțiile dintre ***** și Rotari Dmitri în privința împrumutului. De automobil se foloseau cu toții, însă cel mai mult Rotari Dmitri și Olga. Apartamentul fiicei și a ginerelui a fost vândut în 2013 la suma de 38000 euro. Nu cunoaște pe ce au fost cheltuiți acești bani. Din 2012 până în prezent Rotari Dmitri a întors părții vătămate suma de 2000 euro, despre alte sume nu cunoaște. Apartamentul din mun.Bălți, *****, a fost procurat cu 25000 euro, jumătate din sumă a fost achitată de către el împreună cu soția, iar celalată jumătate de către părinții lui Rotari Dmitri. Automobilul „*****” a fost procurat cu 4500 euro și 500 euro au fost achitați pentru reparație.

Fiica nu a fost angajată în câmpul muncii, iar Rotari Dmitrii a lucrat neoficial, însă nu cunoaște ce venit avea (f.d.234-235, vol.I);

-declarațiile martorului *****din 12.10.2020, ea dec*****d că Rotari Dmitri este fostul său soț, cu care a divorțat în 2013. Cu Rotari Dmitri s-au căsătorit în 2007, acesta juca jocuri de noroc din 2010 pînă în 2012, din acest motiv s-au început probleme financiare. Apartamentul care l-au procurat împreună a fost vîndut, deoarece Rotari Dmitri avea datorii de aproximativ 11000 euro către unchiul său ***** Sergiu. Apartamentul a fost vîndut cu 38000 euro, bani care se aflau la Rotari Dmitri, care a spus că va întoarce datoriile și vor procura ceva mai ieftin. Locuiau la părinți, iar banii au dispărut. Rotari Dmitri a luat și un credit, iar fidejutor era nașul său. În 2012 Rotari Dmitri a împrumutat de la *****alenina 12500 euro, care 5000 euro le-a împrumutați de la prietena sa. Tatăl ***** a fost împotrivă. După ceva timp Rotari Dmitri a luat automobilul tatălui, care dorea să-l vîndă și l-a vîndut, fără careva acte, după care a dispărut. Pînă în prezent Rotari Dmitri a întors careva sume de bani, el are datorii la pensia alimentară și nu ajută la întreținerea copilului. Apartamentul a fost procurat în 2006 înainte de căsătorie de către părinți la suma de 24000 euro, iar în contract era indicat 26000 euro, însă s-a făcut un recalcul, iar în 2012 l-au vîndut. Aproximativ 5 ani au făcut reparație. Ea nu era angajată în câmpul muncii, făcea studiile, iar cu reparația și mobila o ajutau părinții. Rotari Dmitrii a lucrat la reutilizarea automobilelor, dar nu oficial, atelierul era în ograda la părinții săi. Nu ține minte ce venit avea. După discuția cu ***** Sergiu a aflat că Rotari Dmitri nu i-a restituit datoria. Rotari Dmitri a cheltuit toți banii fără vre-o justificare, din iarnă pînă în martie banii au dispărut. La ***** Rotari Dmitri s-a adresat în 2012, era prezentă la discuții dintre cei doi, iar la transmiterea banilor era prezentă și prietena mamei Eugenia. Automobilul a fost procurat aproximativ în 2009-2010 de către părinții săi. De automobil se folosea Rotari Dmitri și ea, părinții foarte rar. Situația cu automobilul s-a întîmplat aproximativ după 2 luni, după ce ***** i-a împrumut lui Rotari Dmitri suma de 12500 euro. Despre faptul că automobilul urmează să fie vîndut a aflat cu o seară înainte de înstrăinare. Ea a perfectat la notar actele pe alt nume decît cel al cumpărătorului. ***** a venit cu propunerea de a vinde automobilul. Rotari Dmitri a plecat în Federația Rusă în noiembrie 2012, deja nu mai locuiau împreună. Toate cheltuielile au fost suportate de către ***** . Nu cunoștea unde se aflau banii de pe apartament, Rotari Dmitri îi ascundea undeva după mobilier. A depistat că banii nu sunt după ce mama i-a împrumut bani inculpatului și după ce a fost vîndut automobilul (f.d.236-238, vol.I);

-declarațiile martorului ***** din 20.10.2020, el declarînd că cu Rotari Dmitri aveau ateliere vecine. Aproximativ în 2010 a procurat de la Rotari Dmitri automobilul de model „*****”, la prețul de 4500 euro. La încercările lui de a perfecta actele pe automobil nu a primit nici un rezultat. Automobilul era înregistrat pe un oarecare ***** și trebuia să achite încă 300 euro pentru perfectarea actelor. Rotari Dmitri i-a transmis automobilul, iar el i-a transmis banii. După ceva timp Rotari Dmitri a dispărut, iar ***** a venit la el și a cerut automobilul înapoi, sau să-i restituie datoria pe care o avea Rotari Dmitri față de el. A vîndut automobilul aproximativ cu 5 ani în urmă. Prejudiciul nu a fost compensat, nu cunoaște dacă la Rotari Dmitri mai veneau și alți creditori. Nu cunoaște cu ce sumă era dator Rotari Dmitri lui ***** . Rotari Dmitri trebuia să-i prefeceteze actele pe automobil cînd avea să vină un moș de-al lui, cui îi aparținea acel automobil. ***** a fost la el aproximativ după 6 luni, singur, după care s-au întîlnit de mai multe ori în legătură cu actele pe automobil, pînă la urmă nu s-au lămurit, actele nu au fost perfectate, și suma de bani nu a fost restituită. Automobilul a fost vîndut la fier uzat cu aproximativ suma de 2500 euro, pînă a-l vinde se afla la el în ogradă, fără acte. După ce l-a vîndut nimeni nu a întreat

de automobil. Nu s-a mai întâlnit cu Rotari Dmitri după ce a procurat de la el automobilul, nu cunoaște unde acesta se află, din auzite cunoaște că a fost în Rusia (f.d.246-247, vol.I);

Volumul II

-declarațiile martorului *Zaharciuc Evghenia* din 24.11.2020, ea declarând că îl cunoaște pe Rotari Dmitri, sunt în relații normale. În 2012 a fost telefonată de către prietena sa *****, care a cerut cu împrumut suma de 5000 euro. Ea a mers la ***** acasă, unde era fiica Olga cu copilul și Rotari Dmitri și i-a adus banii. Copilul plîngea foarte tare, și s-a gîndit că banii sunt pentru o intervenție chirurgicală a copilului. Banii i-a pus pe masă la Valentina acasă, iar aceasta a luat banii și i-a dat lui Rotari Dmitri. La acel moment nu cunoștea pentru ce aveau nevoie de bani, iar mai târziu Valentina i-a spus, că banii erau pentru Rotari Dmitri. Nu a luat o recipisă de la Valentina, deoarece erau foarte bune prietene. Banii au fost restituiți în rate, timp de 5-6 luni. Nu cunoaște în ce relații este Valentina cu Rotari Dmitri. Despre automobilul „*****” nu ține minte nimic, cunoaște doar de la Valentina că aveau probleme mari, însă nu cunoaște anume ce probleme (f.d.4, vol.II);

-declarațiile martorului *Rotari Andrei* din 01.12.2020, el declarând că Rotari Dmitri este fratele său. Aproximativ în primăvara anului 2014, Rotari Dmitri l-a rugat să-i transmită lui ***** suma de 500 euro. În același an a mers la Moscova cu ***** și fiul fratelui David, peste o săptămînă s-au întors. La rugămintea lui Rotari Dmitri, i-a împrumutat de 2 ori cîte 500 euro pentru a restitui o datorie pe automobil. Cunoaște că automobilul a fost procurat cu 4500 euro, o parte din sumă a fost împrumutată de la socrul fratelui, aproximativ 2500 euro. Banii de la Rotari Dmitri îi primea prin transfer, după care personal îi dădea lui ***** Sumele care Rotari Dmitri le împrumuta de la el, au fost transmise socrului său pentru automobil. În afară de banii pe automobil, Rotari Dmitri nu era dator cu nimic. Rotari Dmitri și *****locuiau în apartamentul din *****, care a fost procurat după nuntă. Apartamentul a fost vîndut din motiv că nu puteau să achite creditul. Rotari Dmitri a împrumutat bani de ***** ***** comunica cu Rotari Dmitri și dorea ca acesta să se împace cu fiica ei, însă nu cunoaște de ce a depus plîngerea. Rotari Dmitri nu a jucat niciodată în jocuri de noroc (f.d.10, vol.II);

-declarațiile martorului ***** din 02.02.2021, ea declarând că Rotari Dmitri este fiul său. Nu ține minte cînd, însă fiul ei a venit acasă și i-a spus că dorește cu Olga să procure un automobil. Fiul i-a comunicat că au împrumutat bani de la ***** După ceva timp au decis să vîndă acest automobil, iar Rotari Dmitri dorea să investească bani în afacere. După ce a rămas fără loc de muncă a plecat în Federația Rusă, pentru a întoarce datoriile, iar Olga a plecat în mun.Chișinău, nepotul era cu *****alentin, iar la ea era de 2 ori pe săptămînă. ***** i-a comunicat că soțul ei dorește să i-a bani la procente pentru a procura un automobil, ea i-a propus să-i împrumute bani. Banii în sumă de 2000 euro au fost împrumutați pentru o perioadă de un an, un an și jumătate. 1000 euro au fost restituiți, iar suma rămasă ***** i-a spus că o bva restitui după ce Rotari Dmitri o să-i transmită bani. În 2016 ***** a venit la ea și i-a cerut să-i restituie suma de 12000 euro pentru apartamentul care l-au procurat pentru Dmitri și Olga. A amenințat-o și a spus că are 1 an la dispoziție. Este vorba despre automobilul din cauza penală, pentru care Rotari Dmitri a împrumutat 2500 euro de la ***** , iar restul banilor i-a dat ***** Rotari Dmitri i-a întors banii lui ***** Nu cunoaște cu ce sumă a fost vîndut acel automobil. Rotari Dmitri i-a restituit lui ***** suma de bani investită în automobil, prin transferuri, cînd se afla la Moscova. Apartamentul a fost procurat de ea și familia ***** la preț de 25000 euro, au dat cîte 12500 euro fiecare. ***** a cerut de la ea banii pe care ea i-a pus pentru apartament, dar ea nu i-a dat acești bani. Olga a fost și i-a propus lui Dmitri să renunțe la paternitate, deoarece vrea să plece în Europa. Dmitri categoric a refuzat, iar Olga a spus că îi va face probleme (f.d.16-17, vol.II);

-declarațiile martorului ***** din 23.03.2021, el declarând că Rotari Dmitri este nepotul său. Ultimul dorea să procure un automobil de model „Mercedes” și i-a împrumutat bani, astfel a procurat automobilul în jumătate cu socrul său, probabil suma era de 5000 euro. Nu cunoaște pe cine a fost înregistrat automobilul, însă cunoaște că a fost vândut lui Dima Băicic. Nu a asistat la procurarea sau vânzarea automobilului. I-a împrumutat lui Rotari Dmitri 2500 euro, care i-au fost restituiți aproximativ peste un an, un an și jumătate. Nu cunoaște dacă Rotari Dmitri i-a restituit banii socrului său. Din câte cunoaște Rotari Dmitri a plecat la Moscova pentru a restitui banii pe automobil socrului. Rotari Dmitri era în relații bune cu soacra sa chiar și după divorțul cu Olga. Din auzite cunoaște că părinții lui Olga i-au cerut lui Dmitri să renunțe la paternitate, pentru că Olga dorea să plece peste hotare. Din banii de pe apartament el a împrumutat 5000 euro, care i-a restituit lui Dmitri peste 2-3 luni. Atunci Dmitri și Olga erau încă căsătoriți (f.d.23-24, vol.II);

-declarațiile martorului ***** din 30.03.2021, ea declarând, că Rotari Dmitri este fratele ei. Cunoaște că automobilul a fost cumpărat de către Dmitri și socrul său, fiecare achitând jumătate din preț. Despre vânzarea automobilului nu cunoaște nimic. De automobil se folosea toată familia. Cunoaște că după vânzarea automobilului Dmitri i-a întors socrului jumătatea lui de bani. Nu cunoaște detalii despre cum i-a întors banii și când. Dmitri era în relații foarte bune cu ***** până la divorțul cu Olga. După divorț relațiile s-au schimbat, la început erau bune, însă cu timpul s-au înrăutățit. Cunoaște că ***** a venit la ei acasă să o felicite cu nașterea copilului și i-a spus mamei sale, că ultima trebuie să-i întoarcă jumătate din banii pentru apartament și dacă n-o va face, se vor găsi persoane care o vor mpune să-i întoarcă. Valentina a cerut 12500 euro pentru apartamentul pe care ele le-au cumpărat împreună. Valentina i-a spus mamei că dacă ea nu-i va întoarce banii, ea va face totul ca Dmitri să fie închis în închisoare. Din câte cunoaște, Dmitri Rotari nu-i este dator la moment lui ***** cu bani. În timpul căsniciei Dmitri lucra și întreținea familia, iar Olga nu lucra (f.d.29, vol.II);

-declarațiile martorului ***** din 30.03.2021, el declarând că Rotari Dmitri este fratele soției sale. Din câte cunoaște automobilul „*****” a fost cumpărat de către Dmitri și socrul său în jumătate. Mai târziu a fost vândut și Dmitri i-a întors socrului jumate de sumă. Nu știe cu cât a fost cumpărat și vândut automobilul dat și când Dmitri i-a întors banii socrului, dar știe că i-a întors în rate. Dmitri și ***** aveau relații bune în timpul căsniciei cu Olga Rotari, după divorț relațiile tot erau bune. Ulterior Dmitri a plecat Federația Rusă și Valentina cu David la fel au plecat la el. După divorț tot erau în relații bune din câte cunoaște. Nu știe de câte ori Valentina a fost în Federația Rusă la Dmitri. Nu știe care este cauza că relațiile lui Dmitri și Valentina s-au înrăutățit. Într-o zi ea a venit și s-a început un scandal. Valentina a venit la ei acasă, soția sa Alina, soacra sa și Valentina discutau, iar la un moment dat s-a început conversație și ceartă din cauza banilor, suma nu ține minte, dar știe că din cauza apartamentului care Valentina și soacra lui lau cumpărat lui Olga și Dmitri la nuntă. Valentina spunea că mama lui Dmitri trebuie să întoarcă pentru fiul ei banii. Aceasta a avut loc în 2015-2016. În timpul căsniciei doar Dmitri lucra și întreținea familia. El lucra în auto-service. Cu Alexei ***** și Olga Rotari nu a vorbit despre cumpărarea automobilului. Nu a fost prezent când automobilul a fost cumpărat și vândut. Nu era secret că Dmitri și Alexei au cumpărat în jumătate automobilul. Dmitri i-a spus că ei au cumpărat automobilul împreună (f.d.30, vol.II);

-declarațiile inculpatului *Rotari Dmitri* din 04.11.2021, el declarând că vina nu o recunoaște și că cu un an până la nuntă părinții lui și a a soției să le facă cadou un apartament. Ei au oferit câte 12500 euro fiecare și peste un an a avut loc nunta, actele pe apartament au fost pe numele lui și a soției Olga. Apartamentul era fără reparație, fără uși etc., 2 ani a încercat să facă

reparație personal din salariul său iar mai târziu a decis cu Olga să aplice la un credit. Au luat credi, au făcut reparație, dar creditul nu le-a ajuns ca să finiseze reparația. Peste un timp s-a născut copilul, după care a fost interzisă reutilarea automobilelor și a rămas fără serviciu, iar creditul trebuia achitat lunar și s-au început problemele financiare. Cu soția sa au decis să vîndă apartamentul pentru că banca cerea banii, iar ei nu aveau de unde să achite creditul. Nu-și amintește în ce an, Alexei ***** a spus că vrea să cumpere mașină aproximativ de 2000-2500 euro, la ce i-a propus să cumpere o mașină mai bună la doi și i-a propus să dea o parte din sumă. A găsit un automobil de la o persoană care aducea mașini din Europa de model „*****”, pe care l-au procurat, achitînd fiecare cîte 2500 euro și de care se foloseau cu toții, adică el, Alexei *****, Olga, fratele lui. Din cauza achitării lunare a creditului la el se micșorau numărul materialelor pentru deservire la serviciu. Acesta a sunat furnizorul care aducea materiale din Turcia și China, furnizorul era Ruslan Cojocari, și l-a rugat să-i aducă în datorie materiale pentru lucru. El i-a spus să-i dea ceva în gaj și el îi va oferi materiale. A gajat automobilul pentru a lua materiale și peste aproximativ 2-3 luni legea s-a modificat și s-a interzis reutilarea automobilelor. El trebuia să întoarcă banii lui Ruslan, să achite creditul, venit nu avea, s-a adresat la Ruslan să i-a înapoi materialele, însă el a refuzat pentru că nu mai avea nevoie de acele materiale și mai târziu i-a propus lui Dmitri Scifos să cumpere automobilul „*****”, i-a explicat toată situația și el i-a dat prima sumă de bani 2500 euro, pe care le-a dat lui Ruslan Cojocari pentru materiale, dar a rămas dator cu bani și Ruslan a început să calculeze procentele. Cu Olga au decis că trebuie să plece peste hotare, după care el a plecat la Moscova, Federația Rusă și peste 3 luni s-a reîntors după Olga și David. Olga a spus că nu va pleca la Moscova Federația Rusă și el s-a întors înapoi în Federația Rusă, iar peste 2-3 săptămîini ***** l-a sunat și a spus că Olga a depus actele pentru divorț. A rămas să lucreze la Moscova, Federația Rusă pentru că trebuia să întoarcă datoriile. ***** venea des la Moscova, Federația Rusă cu serviciu ca să cumpere marfă, el o întîlnea și o ducea acolo unde avea nevoie. De fiecare dată cînd ***** venea la Moscova, el întorcea o parte din banii care era dator pentru automobilul vîndut. I-a întors banii pentru automobil prin fratele său, prin transferuri prin banca „Zolotaia Corona” și cînd personal se vedeau la Moscova și totul era bine. După ceva timp relațiile s-au înrăutățit și peste un timp l-a sunat Olga Rotari cu propunerea ca el să renunțe la drepturile părintești. El i-a spus că nu va face asta după care s-au început amenințări din partea lui Olga și a lui Valentina. Pînă la asta i-a spus fostei soții să depună acte pentru pensia alimentară și va primi bani lunar. Olga nu a depus pentru pensia alimentară aproximativ 2 ani, după fără ca să-i spună totuși a depus actele pentru pensia alimentară, s-au adunat bani pentru 7-8 luni, el transmitea bani. Cînd a aflat despre pensia alimentară prin mama sa i-a transmis banii lui Olga și peste 6 ani pentru prima dată s-a întors în Moldova și la aeroport i-au spus să se adreseze la poliție. Atunci a aflat că a fost scrisă plîngere. S-a întors în Federația Rusă, iar mama sa a fost telefonată de la procuratură. Apartamentul l-au donat părinții săi și părinții lui Olga. Creditul pentru reparație l-a împrumutat de la BC „Moldindconbank” în sumă de 200000 lei. Apartamentul l-a vîndut cu aproximativ 25000-26000 euro. Din acești bani a fost achitat creditul și apartamentul era gajat la bancă. Banii care au rămas după ce a achitat creditul au rămas la ***** la care au locuit după ce au vîndut apartamentul. Cînd erau împreună cu Olga ea nu era angajată la serviciu, ea nu a lucrat niciodată oficial și neoficial, cînd s-au căsătorit ea era studentă la universitate. ***** a luat banii de la sora ei și i-a întors în decurs de jumate de an. Nu ține minte ce sumă a rămas, după achitarea creditului, însă tot ce a rămas era la *****. Din acei bani au făcut cumătria fiului David. Decizia de a procura automobilul „*****” a fost făcută împreună cu Alexei *****, procura pe automobil era făcută pe Olga, care la fel se folosea de automobil. Ruslan Cojocari a cerut gaj și el a gajat

automobilul. Ruslan a adus materialele în sumă de aproximativ 3800-4000 euro. Procura pe automobil Olga a făcut-o pe Ruslan. Despre asta cunoșteau Dmitri și Olga, fără ca să știe părinții săi. Verbal era înțelegerea că după ce întoarce datoria lui Ruslan Cojocari, el scrie automobilul pe Dmitri sau Olga (f.d.50-51, vol.II).

Luând în considerație probele verificate în ansamblu, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ce privește existența elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM în acțiunile inculpatului Rotari Dmitri, vinovăția inculpatului fiind dovedită incontestabil prin ansamblul de probe administrate în materialele cauzei penale.

Judecând cauza penală, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Rotari Dmitri și încadrând just acțiunile inculpatei în baza dispozițiilor art.190 al.(1) Cod penal RM- *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere*.

Colegiul indică că nu poate fi reținut în favoarea inculpatului argumentul invocat în apel referitor la faptul că el nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, că în acțiunile lui Rotari Dmitri nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM, iar probele puse la baza acuzării au fost dobândite cu încălcarea flagrantă a prevederilor legislației procesual-penale.

În această ordine de idei Colegiul penal apreciază aceste afirmații cu caracter declarativ și ca un mod de apărare a inculpatului în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate, care au fost puse just de către instanța de fond la baza sentinței de condamnare.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Rotari Dmitri în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui de către instanța de fond nu echivalează cu achitarea lui, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece probele prezentate în spriginul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului Rotari Dmitri în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

Instanța de fond just a apreciat că pe cauză sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în faptele infracționale reținute în sarcina lui.

Colegiul penal consideră că probele administrate pe cauză în acuzare, cercetate în ședința instanței de fond, precum și verificate suplimentar în ședința instanței de apel, corespund cerințelor stipulate de art.101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrînd deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM, după cum a stabilit instanța de fond, în deplină măsură.

După verificarea suplimentară a probelor materiale Colegiul penal constată, că argumentele invocate în apelul declarat de avocat în interesele inculpatului sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei.

Deși inculpatul Rotari Dmitri nu recunoaște vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate și reținute în sarcina lui, reieșind din probele administrate de către instanța de fond și verificate suplimentar de către instanța de apel, Colegiul Penal consideră că probele administrate

demonstrează pe deplin săvârșirea de către inculpat a infracțiunii reținute, astfel instanța de fond corect a conchis asupra vinovăției inculpatului.

Colegiul indică că instanța de fond a ținut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului.

În acest aspect Colegiul penal indică, că pe cauza au fost efectuate în deplină măsură acțiuni procesual-penale de investigare în vederea stabilirii vinovăției inculpatului Rotari Dmitri, probele date fiind administrate și cercetare în instanța de fond, ulterior și de către instanța de apel, în urma cărora s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

În acest aspect, Colegiul penal indică, că potrivit comentariului făcut la art.190 al.(1) Cod penal RM, obiectul juridic special constă în relațiile sociale cu caracter patrimonial, a căror existență și dezvoltare prezumă un regim de legalitate privind bunurile (obiect juridic principal); obiectul juridic secundar constă în relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu în unitățile publice sau private, manifestată prin administrarea sau gestionarea bunurilor încredințate în albia cadrului legal.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute la art.190 al.(1) CP RM este format din bunurile care au o existență materială, sînt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la al.(1) art.190 CP RM are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv al cărui mărime se situează între limitele de 25-2500 unități convenționale, și care nu are un caracter considerabil; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În sensul prevederii de la al.(1) art.190 CP RM, prin „înșelăciune” se înțelege după caz: 1) dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă); 2) trecerea sub tăcere a realității, cînd sînt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvîrșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă).

Prevederea de la al.(1) art.190 CP RM se aplică în cazul în care: 1) înșelăciunea pasivă se află în legătură cauzală cu dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane și 2) dacă înșelăciunea pasivă se realizează înainte de apariția la făptuitor a posibilității reale de a se folosi și a dispune de bunurile ce i s-au transmis. Drept urmare, nu se aplică nici al.(1) art.190 CP RM, nici o altă normă penală, în cazul în care: 1) înșelăciunea pasivă nu se află în legătură cauzală cu dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane și 2) dacă înșelăciunea pasivă se realizează după apariția la făptuitor a posibilității reale de a se folosi și a dispune de bunurile ce i-au fost transmise.

Pentru calificarea faptei în baza al.(1) art.190 CP RM, nu au importanță metodele sub care se prezintă înșelăciunea. Aceasta poate fi realizată pe cale verbală, în scris sau sub forma unor acțiuni. În contextul infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.190 CP RM, înșelăciunea poate privi următoarele circumstanțe: 1) identitatea sau calitățile personale ale făptuitorului sau ale altor persoane; 2) mărimea, cantitatea sau calitatea bunurilor care formează mijlocul de săvîrșire a infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.190 CP RM; 3) acțiuni sau evenimente anumite (de exemplu: cazul asigurat; cîștigarea potului într-o loterie; dispoziția unor terțe persoane privind bunurile; faptul executării unei anumite lucrări; faptul achitării banilor pentru bunurile primite;

efectuarea unor cheltuieli etc.); 4) promisiuni (cînd făptuitorul ia de la victimă banii, angajîndu-se să presteze un anumit serviciu, să execute o lucrare, fie să ia bunuri în chirie, promiţîndu-i că le va întoarce, ia bani cu împrumut etc., cu toate că, de facto, nu are intenţia să execute lucrarea, să presteze serviciul, să întoarcă bunurile închiriate sau să stingă datoria) etc.

În sensul prevederii de la alin.(1) art.190 CP RM, prin „*abuz de încredere*” se înţelege exploatarea de către făptuitor a raporturilor de încredere care s-au stabilit între el şi victimă. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenţii de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice. În alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul atitudinii de colegialitate, prietenie, afecţiune între făptuitor şi victimă, atitudine care, de multe ori, este artificial creată şi susţinută, timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului.

Pentru calificarea faptei în baza al.(1) art.190 CP RM, nu au importanţă mijloacele care au fost utilizate pentru săvîrşirea infracţiunii: documente false; instrumente de măsurat false; uniformă specială sau alte însemne de apartenenţă la un anumit rol social; computerul etc. Important este ca aceste mijloace să fie folosite pentru sustragere, nu pentru facilitarea accesului la bunurile respective, nici pentru crearea unor condiţii pentru luarea ulterioară a bunurilor pe altă cale.

Infracţiunea specificată la al.(1) art.190 CP RM este o infracţiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obţine posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorinţă.

Latura subiectivă a infracţiunii prevăzute la al.(1) art.190 CP RM se caracterizează, în primul rînd, prin vinovăţie sub formă de intenţie directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Primirea bunurilor cu condiţia îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform al.(1) art.190 CP RM doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage şi nu avea intenţia să-şi onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracţiunii prevăzute la alin.(1) art.190 CP RM, prezenţa scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanţe: 1) situaţia financiară extrem de neprielnică a persoanei care îşi asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacţiei; 2) lipsa de fundamentare economică şi caracterul irealizabil al angajamentului asumat; 3) lipsa unei activităţi aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor băneşti necesare onorării angajamentului; 4) achitarea veniturilor către primii deponenţi din contul banilor depuşi de deponenţii ulteriori; 5) prezentarea, la încheierea tranzacţiei, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se foloseşte o altă persoană pentru a-şi atinge interesele etc.

În speţă, inculpatul Rotari Dmitri profitînd de bunele relaţii pe care le avea cu *****, abuzînd de încrederea ei prin înşelăciune a dobîndit de la aceasta permisiunea de a vinde automobilului de model „*****”, pe care l-a vîndut, iar banii obţinuţi în urma tranzacţiei în sumă de 4500 euro nu i-a restituit lui *****.

Respectiv, se constată că s-a realizat pe deplin latura obiectivă a infracţiunii de escrocherie prevăzută la art.190 al.(1) Cod penal RM, or Rotari Dmitri abuzînd de încrederea părţii vătămate ***** a înşelat-o în realizarea intenţiilor sale, care de la bun început erau înşelătoare avînd cu certitudine scopul însuşirii banilor.

Astfel din înscrisurile anexate la materialele cauzei se confirmă veridicitatea faptului comiterii infracţiunii de escrocherie de către inculpatul Rotari Dmitri prin declaraţiile părţii

vătămate *****, care a indicat că fostul ginere Rotari Dmitri avea datorii și au decis să vândă automobilul „*****”, iultimul a găsit cumpărător, a vândut automobilul din spusele lui cu 5000 de euro, după care în noiembrie a plecat la Moscova, Federația Rusă. Până în prezent Rotari Dmitri nu i-a restituit banii. Este vorba despre suma de 17500 euro compusă din 12500 euro partea vătămată, i-a dat cu împrumut inculpatului și 5000 euro costul automobilului Pe perioada anilor 2014-2016 Rotari Dmitri i-a întors 300 dolari și 2000 euro. Dmitri i-a spus că îi restituie toți banii, dar în 2017 a înțeles că o minte și a depus plângere la poliție (f.d.202-205, f.d.222-223, vol.I).

La fel, din declarațiile martorului ***** reiese, că ***** i-a împrumutat lui Rotari Sergiu 12 000 euro, deoarece el avea datorii. Dorea să-și vândă automobilul și să procure altul, dar Rotari a spus că are un cunoscut care vinde automobil cu 4500 euro. I-a dat acești bani, fiind procurat automobilul „*****” și înregistrat pe fiica Olga. După a vândut automobilul la cumpărătorul găsit și a dispărut. Automobilul „*****” a fost procurat cu 4500 euro și 500 euro au fost achitați pentru reparație (f.d.234-235, vol.I).

Martorul *****a indicat, că situația cu automobilul s-a întâmplat aproximativ după 2 luni, după ce ***** i-a împrumutat lui Rotari Dmitri suma de 12500 euro. Despre faptul că automobilul urmează să fie vândut a aflat cu o seară înainte de înstrăinare. Ea a perfectat la notar actele pe alt nume decât cel al cumpărătorului. ***** a venit cu propunerea de a vinde automobilul. Rotari Dmitri a plecat în Federația Rusă în noiembrie 2012, deja nu mai locuiau împreună. A depistat că banii nu sunt după ce mama sa i-a împrumutat bani lui Rotari Dumitru și după ce a fost vândut automobilul (f.d.236-238, vol.I).

Potrivit declarațiilor martorului *****, el a procurat de la Rotari Dmitri automobilul de model „*****” la prețul de 4500 euro. Rotari Dmitri i-a transmis automobilul, iar el i-a transmis banii, după ceva timp Rotari Dmitri a dispărut, iar ***** a venit la el și a cerut automobilul înapoi sau să-i restituie datoria pe care o avea Rotari Dmitri față de el. Automobilul a fost vândut la fier uzat cu aproximativ suma de 2500 euro, până a-l vinde se afla la el în ogradă, fără acte. După ce l-a vândut nimeni nu a întrebat de automobil. Nu s-a mai întâlnit cu Rotari Dmitri, după ce a procurat de la el automobilul, nu cunoaște unde acesta se află, din auzite cunoaște că a fost în Rusia (f.d.246-247, vol.I).

Conform declarațiilor martorului *****, Rotari Dmitri dorea să procure un automobil „Mercedes”, a împrumutat de la ***** bani, și a procurat automobilul în jumătate cu socrul său, probabil suma era de 5000 euro. I-a împrumutat lui Rotari Dmitri 2500 euro, care i-au fost restituiți aproximativ peste un an, un an și jumătate. Nu cunoaște dacă Rotari Dmitri i-a restituit banii socrului său. Din câte cunoaște Rotari Dmitri a plecat la Moscova, Federația Rusă pentru a restitui banii pe automobil socrului. Rotari Dmitri era în relații bune cu soacra sa chiar după divorțul cu Olga (f.d.23-24, vol.II).

Subsecvent, Colegiul consideră că în cadrul judecării cauzei, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, nu au fost stabilite circumstanțe, care pun la îndoială veridicitatea martorilor audiați în instanța de fond, dar din contra, partea vătămată și martorii audiați amănunțit au descris împrejurările comiterii actelor ilegale de către inculpatul Rotari Dmitri, declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa fiind combătute prin declarațiile martorilor *****, *****, Rotari Olga, *****.

Totodată, Colegiul penal indică că martorii pe cauză au fost audiați în instanța de fond sub jurământ, într-un proces public, astfel careva temei de a pune la îndoială declarațiile martorilor, instanța de apel nu a constatat.

Subsecvent Colegiul penal indică, că nu poate fi reținută afirmația invocată în apelul declarat de avocat referitor la faptul că nu este de acord cu concluzia instanței de fond de apreciere critică a declarațiilor martorilor ***** și *****, întrucât ultimii se află în relații de rudenie cu inculpatul și fiind persoane cointeresate, prin declarațiile respective se urmărește scopul dezincriminării inculpatului, mai mult martorii respectivi nu sunt martori oculari, nu au fost prezenți fizic la în momentul procurării sau vânzării automobilului, declarațiile respective fiind făcute din spusele altor persoane, or concluzia respectivă relevă lipsa de imparțialitate a instanței la aprecierea probelor, or, ca persoane cointeresate aflate în relații de rudenie cu inculpatul ar putea fi considerați și martorii ***** (mama inculpatului), Rotari Andrei (fratele inculpatului) și ***** (unchiul inculpatului), care nu sunt martori oculari, nu au fost prezenți fizic la în momentul procurării sau vânzării automobilului, însă declarațiile acestora instanța de fond nu le-a apreciat critic.

Colegiul penal în această ordine de idei indică, că spre deosebire de părțile vătămate și martori, inculpatul nu poartă răspundere pentru declarațiile sale, astfel poate adopta o poziție prin care să nu recunoască vinovăția sa în faptele incriminate ca o metodă de a evita răspunderea penală pentru faptele infracționale comise, iar martorii ***** și ***** au dat declarații reîșind din circumstanțele care le-au devenit cunoscute din cele relatate lor de către inculpatul Rotari Dmitri.

Versiunea inculpatului, precum că el nu a săvârșit infracțiunea imputată lui dat fiind că nu are careva datorii față de ***** nu poate fi reținută, dat fiind că probele administrate confirmă vinovăția pe acest capăt de învinuire.

Reieșind din cele expuse Colegiul penal indică, că este neîntemeiată și afirmația invocată în apel referitor la faptul, că în cadrul procesului penal nu s-a demonstrat că Rotari Dmitri a acționat cu scop de cupiditate și anume a dobîndi prin inducere în eroare, ori prin înșelăciune și prin abuz de încredere de la ***** suma de 4500 euro, or Rotari Dmitri din anul 2012 îi tot promitea părții vătămate că îi va restitui banii, însă nu avea intenția realizării promisiunii, fapt care a condiționat partea vătămată să depună plîngere la organele competente.

Este absolut neîntemeiat și argumentul expus în apel referitor la faptul, că Rotari Dmitri nu îi datorează nici un ban părții vătămate sau fostului socru *****, pentru că le-a restituit cei 2500 Euro pe care îi datora pentru mașina ce a fost vîndută, iar alte sume de bani el nu a împrumutat de la ei. Conchide că motivul din care ***** a depus o plîngere împotriva lui Rotari Dmitri la procuratură sunt răzbunarea pentru refuzul lui de accepta decăderea benevolă din drepturile sale părintești.

Colegiul penal apreciază invocările avocatului ca fiind o părere pur subiectivă a apelantului, redată în vederea eschivării inculpatului de răspunderea penală pentru faptele sale, or prin probele materiale și declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați s-a confirmat cu certitudine existența infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM comisă de către inculpatul Rotari Dmitri în privința părții vătămate *****.

Nu poate fi reținut și argumentul invocat, precum că prima instanță urma să constate că raportul juridic litigios, apărut între Rotari Dmitri și ***** este unul de natură civilă, examinarea căruia ținea de competența instanței de judecată în ordine civilă.

În acest aspect Colegiul penal indică, că temeiul aplicării răspunderii potrivit al.(1) art.190 CP RM apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile. Atunci cînd este vorba de două subiecte ale unui raport juridic, trebuie verificată înainte de toate ipoteza egalității lor în drepturi. Și numai dacă există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale.

Normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu al.(1) art.190 CP RM, dacă:

1) există posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea, ori pe calea acțiunii civile;

2) fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat (de exemplu, când prejudiciul este urmarea unei decizii economice nereușite, ori când s-a mizat pe obținerea prea rapidă a unor beneficii etc.).

Sub incidența art.190 al.(1) CP RM trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului.

Pentru situația în cauză, sunt relevante prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, conform căreia primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmarea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Or, în speță este clar că la momentul înțelegerii Rotari Dmitri a dus în eroare partea vătămată, asumându-și obligația restituirii sumei de 4500 euro realizate din vânzarea automobilului de model „*****”, deși cunoștea cu certitudine că nu-și va onora obligațiile asumate, din care cauză a încercat să se eschiveze de la partea vătămată.

Se constată cu certitudine că Rotari Dmitri de la bun început conștientiza faptul că nu va restitui părții vătămate banii obținuți din realizarea automobilului, și anume acest fapt și înlătură caracterul civil al cazului.

În speță, s-a demonstrat cu certitudine intenția lui Rotari Dmitri de a înșela partea vătămată ***** urmărind scopul însușirii banilor pe cale pînă la moment nu i-a restituit părții vătămate.

Colegiul penal apreciază că este neîntemeiată și nemotivată solicitarea avocatului de casare a sentinței cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpatul să fie achitat, dat fiind faptul că acțiunile inculpatului au fost corect încadrate și temeiuri de achitare instanța de apel nu a constatat în situația când probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc deplin vina lui Rotari Dmitri în crima stabilită de instanța de fond.

Colegiul penal la fel conchide că în apelul declarat de avocat nu au fost aduse careva motive a cerințelor lui, în apel fiind relatate faptele conform viziunii avocatului sub formă de apărare a inculpatului, argumentele expuse fiind în contradicție cu circumstanțele stabilite de instanța de fond pe parcursul examinării cauzei, totodată argumentele invocate de avocat privind achitarea inculpatului nu pot fi reținute și se resping în tot, deoarece probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond și temeiuri de intervenire a instanței de apel în aspectul propus de avocat nu sunt.

În baza celor expuse, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat ca nefondat urmează a fi respins ca fiind nefondat.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Pleșca Iulian în interesele părții vătămate **.***

Soluția instanței de apel se bazează pe prevederile art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, potrivit căruia se indică, că instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Colegiul penal menționează și prevederile art.409 al.(2) CPP RM, potrivit căruia se indică, că în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de

temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Colegiul penal conchide că instanța de fond judecând cauza penală nu a ținut cont în deplină măsură de normele procesuale ce țin de întocmirea sentinței prevăzute de art.394 al.(1) pct.1) CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Astfel, instanța de fond la descrierea și constatarea faptei infracționale comise de către Rotari Dmitri a omis indicarea ultimului abzaț din învinuirea adusă inculpatului Rotari Dmitri.

Astfel, Colegiul penal constată și reține, că *Rotari Dmitri* ***** din 15.06.2006 până în anul 2013 a fost căsătorit cu ***** care este fiica lui ***** și din motiv că acesta avea datorii *****a inițiat divorțul. În anul 2011 Rotari Dmitri ***** a găsit spre vânzare un automobil și dorind să-l procure, dar nu avea bani a propus lui ***** să-i împrumute bani pentru procurarea acestui automobil, aceasta fiind de acord, deoarece avea încredere în el, i-a dat bani în sumă de 4500 euro lui Rotari Dmitri. Astfel la 23.03.2011 la notarul Plăcintă Sergiu a fost întocmită procura nr. 4124 pe numele lui ***** (Rotari) Olga pe automobilul „*****” și Rotari Dmitri a procurat automobil de model „*****” nr.***** cu prețul de 4500 euro. Automobilul dat a fost exploatat de către *****.

Astfel în luna martie 2012, aflându-se în ospețe la ***** în mun.Bălți pe str.***** Lupu IA, ap7 26, Rotari Dmitri ***** i-a comunicat că are cumpărător la automobilul de model „*****” nr.***** și i-a propus acesteia să-l vândă, ***** a fost de acord să vândă automobilul dat, cu condiția să restituie banii, atunci Rotari Dmitri a fost de acord cu condiția pusă de aceasta și inducând-o în eroare, s-a angajat față de ***** ca banii obținuți din vânzarea automobilului, să-i restituie în seara zilei când vinde automobilul. Astfel Rotari Dmitri intrând în posesia automobilului, l-a vândut lui ***** prin înțelegere verbală cu suma de 4500 euro și la momentul vânzării a primit de la ***** bani în sumă de 4500 euro, ulterior urma să perfecteze documentele pe acest automobil, ceea ce nu a făcut. După vânzarea automobilului vizat banii obținuți din vânzarea automobilului nu i-a restituit conform înțelegerii cu ***** , dar i-a însușit. Astfel după vânzarea automobilului menționat, acesta a plecat în Federația Rusă și nu a restituit paguba pricinuită lui ***** în sumă de 4500 euro, astfel însușind banii.

Prin faptele date Rotari Dmitri i-a cauzat victimei o daună materială, în sumă totală 4500 euro echivalent a 70020 lei (conform cursului oficial al BNM la acea perioadă de 15.56 lei pentru un euro), ceea ce constituie o pagubă materială considerabilă.

Colegiul penal subliniază, că soluția instanței de fond în partea constatării vinovăției lui Rotari Dmitri în baza art.190 al.(1) Cod penal este corectă, fapt reflectat în partea descriptivă a sentinței.

Totodată, Colegiul penal indică, că conform art.60 al.(1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de prescripție.

În corespundere cu art.332 al.(5) Cod de procedură penală, în cazul în care a intervenit termenul de prescripție, încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Potrivit art.8 al.(1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită și constatăta printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Potrivit art.389 al.(1), (4) pct.3), (6) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție. La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

În corespundere cu art.395 al.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate **constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală**. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datorare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

La caz, potrivit dispozitivului sentinței s-a hotărât: „Se încetează procesul penal intentat în privința lui Rotari Dmitri ***** în baza art.190 al.(1) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală”.

Colegiul penal constată, că deși în partea descriptivă a sentinței este motivarea ce ține de constatarea vinovăției, în dispozitivul sentinței adoptate lipsește mențiunea referitor la constatarea că inculpatul Rotari Dmitri este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, totodată, instanța de fond greșit a ajuns la concluzia de încetare a procesului penal în privința lui Rotari Dmitri în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală penal, or, potrivit art.389 al.(4) pct.3) Cod penal, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Materialele cauzei atestă, că inculpatul Rotari Dmitri nu și-a expus opțiunea privind încetarea urmăririi penale sau liberarea de răspundere penală în temeiul expirării termenului de prescripție, insistând asupra nevinovăției, din care considerente instanța de fond nu putea dispune încetarea procesului penal.

Colegiul penal constată temeiurile prevăzute de art.60 al.(1) lit.b) Cod penal RM, art.389 al.(1), (4) pct.3), 6) Cod de procedură penală RM de liberare de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție.

La adoptarea soluției Colegiul penal operează cu prevederile art.60 al.(1) lit.b) Cod penal RM, potrivit căruia persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Colegiul penal menționează și prevederile art.60 al.(2) Cod penal RM, potrivit căruia prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Prevederile art.16 al.(3) Cod penal RM stabilesc că infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Sanctiunea art.190 al.(2) lit.b) Cod penal RM prevedea pedeapsa la data comiterii infracțiunii (anul 2012) cu închisoare de pînă la 5 ani, astfel se califică ca fiind infracțiune mai puțin gravă.

Colegiul penal constată, că potrivit art.16 al.(3) Cod penal RM infracțiunea prevăzută de art.190 al.(1) Cod penal RM comisă în luna martie 2012, reținută în sarcina lui Rotari Dmitri și constatată în acțiunile lui, se clasifică ca fiind infracțiune mai puțin gravă.

Art.389 al.(4) pct.3) Cod de procedură penală reglementează, că sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, în cazurile expirării termenului de prescripție.

Dat fiind faptul că infracțiunea prevăzută de art.190 al.(1) Cod penal RM a fost comisă în luna martie 2012, astfel din momentul comiterii pînă în prezent au trecut mai mult de 5 ani, Rotari Dmitri nu solicită încetarea procesului penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție, Colegiul penal reține, că Rotari Dmitri, recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal, urmează a fi liberat de pedeapsa penală în temeiul expirării termenului de prescripție și astfel, în sensul dat, va fi adoptată o nouă hotărîre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță.

Referitor la acțiunea civilă intentată de partea vătămată *****, în acest aspect Colegiul penal indică, că există temei legal pentru casarea sentinței atacate în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu admiterea parțială a acțiunii civile intentate de partea vătămată ***** către Rotari Dmitri și încasarea de la Rotari Dmitri în folosul lui ***** -20 000 (douăzeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, la fel și admiterea în principiu acțiunii civile intentate de partea vătămată ***** împotriva lui Rotari Dmitri referitor la încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de asistență juridică, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Soluția instanței de apel se bazează pe următoarele considerente.

Partea vătămată ***** a înaintat în ședința instanței de fond acțiune civilă, prin care a solicitat încasarea sumei bănești în mărime de 17 500 (șaptesprezece mii cinci sute) euro cu titlu de compensare a prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilegale ale pîrîtului și a sumei de 100 000 (una sută mii) lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale lui Rotari Dmitri.

Subsecvent Colegiul penal indică, că potrivit prevederilor art.23 al.(2) CPP RM, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

Colegiul penal reține, că în temeiul art.219 din Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia. Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvîrșirii faptei interzise de legea penală.

Prevederile art.221 al.(1) CPP reglementează că acțiunea civilă în procesul penal se întentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Potrivit art.221 al.(2) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă se înaintează față de bănuیت, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului”;

Potrivit art.387 al.(1) CPP RM, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art.387 al.(3) CPP RM, în cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită,

în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Materialele cauzei atestă, că prin plîngerea depusă de ***** în adresa Inspectoratului de Poliție Bălți, ultima a solicitat rescunoașterea sa în calitate de parte vătămată indicînd că i s-a cauzat un prejudiciu în sumă de 17500 euro (f.d.33, vol.I).

Prin ordonanța din 06.12.2017 ***** a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d.44, vol.I).

Prin acțiunea civilă intentată de către partea vătămată *****, ultima a solicitat încasarea de la inculpatul Rotari Dmitri suma de 17 500 (șaptesprezece mii cinci sute) euro cu titlu de compensare a prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilegale ale pîrîtului și a sumei de 100 000 (una sută mii) lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale lui Rotari Dmitri (f.d.191, vol.I).

Colegiul penal atestă, că instanța de fond la adoptarea sentinței, prin fapta criminală ca fiind dovedită de către inculpatul Rotari Dmitri a reținut prejudiciul material în sumă de 4500 euro echivelantul a 70020 lei.

Prin apelul declarat de avocatul Pleșca Iulian în interesele părții vătămate, ***** a susținut acțiunea civilă înaintată și a solicitat admiterea ei în volumul solicitat.

Colegiul penal indică, că în susținerea poziției de încasare a prejudiciului material suportat pe cauză, la materialele cauzei nu au fost anexate careva acte care ar confirma cuantumul prejudiciului material solicitat în sumă de 17500 euro, considerente din care în temeiul prevederilor art.387 al.(3) CPP RM, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite în principiu acțiunea civilă intentată de partea vătămată ***** către Rotari Dmitri privind încasarea prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

La fel, în ceia ce privește compensarea cheltuielilor de judecată în legătură cu examinarea cauzei în instanța de apel, compuse din plata serviciilor avocatului cu indicarea faptului că vor fi prezentate bonuri de plată, Colegiul penal consideră întemeiat de a admite în principiu acțiunea civilă intentată de partea vătămată ***** împotriva lui Rotari Dmitri și în această parte urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Colegiul penal indică, că art.60 al.(1) pct.16 Cod de procedură penală expres prevede, că partea vătămată dispune de dreptul să-i fie compensate cheltuielile suportate pe cauza penală.

Totodată, se constată că prin apelul declarat de către avocatul Pleșca Iulian în interesul părții vătămate ***** deși s-a indicat că vor fi prezentate bonuri de plată în vederea confirmării cheltuielilor de asistență juridică suportate de partea vătămată la examinarea cauzei penale în instanța de apel, asemenea acte de către avocat și partea vătămată nu au fost prezentate, considerente din care acțiunea civilă în această parte se va admite în principiu urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În temeiul art.219 al. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, gravitatea și persistența suferințelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

La determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să se ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părților prejudiciate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, în deosebi: importanța vitală

a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, onoarea, demnitatea și reputația profesională etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor); felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

Totodată, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, instanța este în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

În această ordine de idei Colegiul atestă, că prejudiciul solicitat de către partea vătămată ***** în sumă de 100 000 lei este exagerat în volumul pretins, dar totodată din materialele cauzei rezultă, că în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului Rotari Dmitri părții vătămate ***** i-au fost cauzate suferințe psihologice, fiind înșelată de către inculpat și depusată prin însușire de o sumă bănească.

Astfel, avînd în vedere că persoana prejudiciată prin infracțiune urmează a fi compensată echitabil, fiind la fel respectate și drepturile și interesele inculpatului, Colegiul penal apreciază real prejudiciul moral cauzat în valoare de 20 000 lei, sumă care în viziunea instanței este reală ca compensare a prejudiciului moral cauzat în raport cu suferințele psihologice provocate în urma acțiunilor infracționale săvîrșite de inculpatul Rotari Dmitri cu care s-a aflat în relații de rudenie și relații apropiate pe parcursul a mai multor ani, fiindu-i ginere, a avut încredere în inculpat și a dosrit să îl ajute, prejudiciul moral fiind evident și care necesită recuperare, considerînd că această sumă va aduce satisfacție pentru prejudiciul moral cauzat.

Suma încasată în calitate de prejudiciu moral în viziunea instanței este suficientă și reală, este considerată pe măsură de a recupera suferințele cauzate, or cuantumul despăgubirilor trebuie stabilite astfel, încît acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Soluționînd chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat în speță, Colegiul penal a determinat mărimea compensației acestora în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate persoanei vătămate, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, inclusiv acțiunile infracționale ale inculpatului care a provocat în mod inevitabil ultimei disconfort și suferințe psihice.

În aspectul celor menționate mai sus Colegiul penal conchide că apelul declarat de avocatul Pleșca Iulian în interesele părții vătămate *****, urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu în baza art.409 al.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în aspectul nominalizat.

Conducîndu-se de art.415 al.(1) pct.1) lit.c) și art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți-

DECIDE:

Respinge ca nefondat apelul declarat de avocatul Gavajuc Stela în interesele inculpatului Rotari Dmitri împotriva sentinței Judecătorei Bălți Sediul Central din 29.04.2022.

Admite apelul declarat de avocatul Pleșca Iulian în interesele părții vătămate *****, sentință care se casează parțial, inclusiv din oficiu în baza art.409 al.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Rotari Dmitri ***** se constată vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 al.(1) Cod penal RM și se liberează de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripție prevăzut de art.60 al.(1) lit.b) Cod penal.

Admite parțial acțiunea civilă intentată de partea vătămată ***** împotriva lui Rotari Dmitri.

Încasează de la Rotari Dmitri în folosul lui ***** - 20 000 (douăzeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Admite în principiu acțiunea civilă intentată de partea vătămată ***** împotriva lui Rotari Dmitri referitor la încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de asistență juridică, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În rest se mențin dispozițiile instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la data de 14.02.2024.

Președintele ședinței, judecător

Rotaru Ala

Judecător

Burdeniuc Ruslana

Judecător

Pușca Dumitru